

рочество, така че „нашето“ отнасяне към тях започва да определя поведението им.⁸⁵

11. Младите роми за училището и за образованието

Когато се обсъждат проблемите на ромите в България днес, неизбежно се достига до ниското им образование като една от най-важните причини за масовата безработица и съответно за лошото им икономическо състояние, жилищни условия и т.н. „Образованието не е ценност за ромите“ е твърдение, което безпроблемно се изказва от всеки и функционира като обяснителен модел за всички „ромски“ проблеми. Ако някой случайно се запита защо образованието не е ценност за ромите, отговорът сякаш е очевиден – защото такава им е културата. „Такава им е културата“ е заключителен отговор за всякакви въпроси, отнасящи се до положението на ромската общност.

Тук ние ще се опитаме да разберем **какво е** образованието за младите роми от двата софийски квартала, вместо безпроблемно да приемем, че то **не е** ценност за тях.

От гледна точка на задължителното училищно образование двата квартала съществено се различават. В „Христо Ботев“ повечето „роми“ завършват средно образование – в кварталното 94-то СОУ или в други училища. Особеното на 94-то СОУ е, че в гимназиалния курс учениците се разделят на момчета и момичета – момчетата учат за „оператор на шевни машини“, момчетата за „шофьор и монтьор“. Кой и как е решил, че момчетата не могат да бъдат шивачи, а момичетата – монтьори, не стана ясно. Респондентите ни или са ученици в XII клас, или са завършили средно образование – с изключение на една жена. Във „Факултета“ голямата част от

⁸⁵ В частта „Типизациите като самореализиращи се пророчества. Или за последиците от тях“ от текста на Вероника Димитрова може да се видят последствията от негативните типизации, превърнали се в самореализиращи се пророчества.